

TORSDAG 20 AUGUSTI NR 34/2015

I dialog med den inre människan

Sidan 2

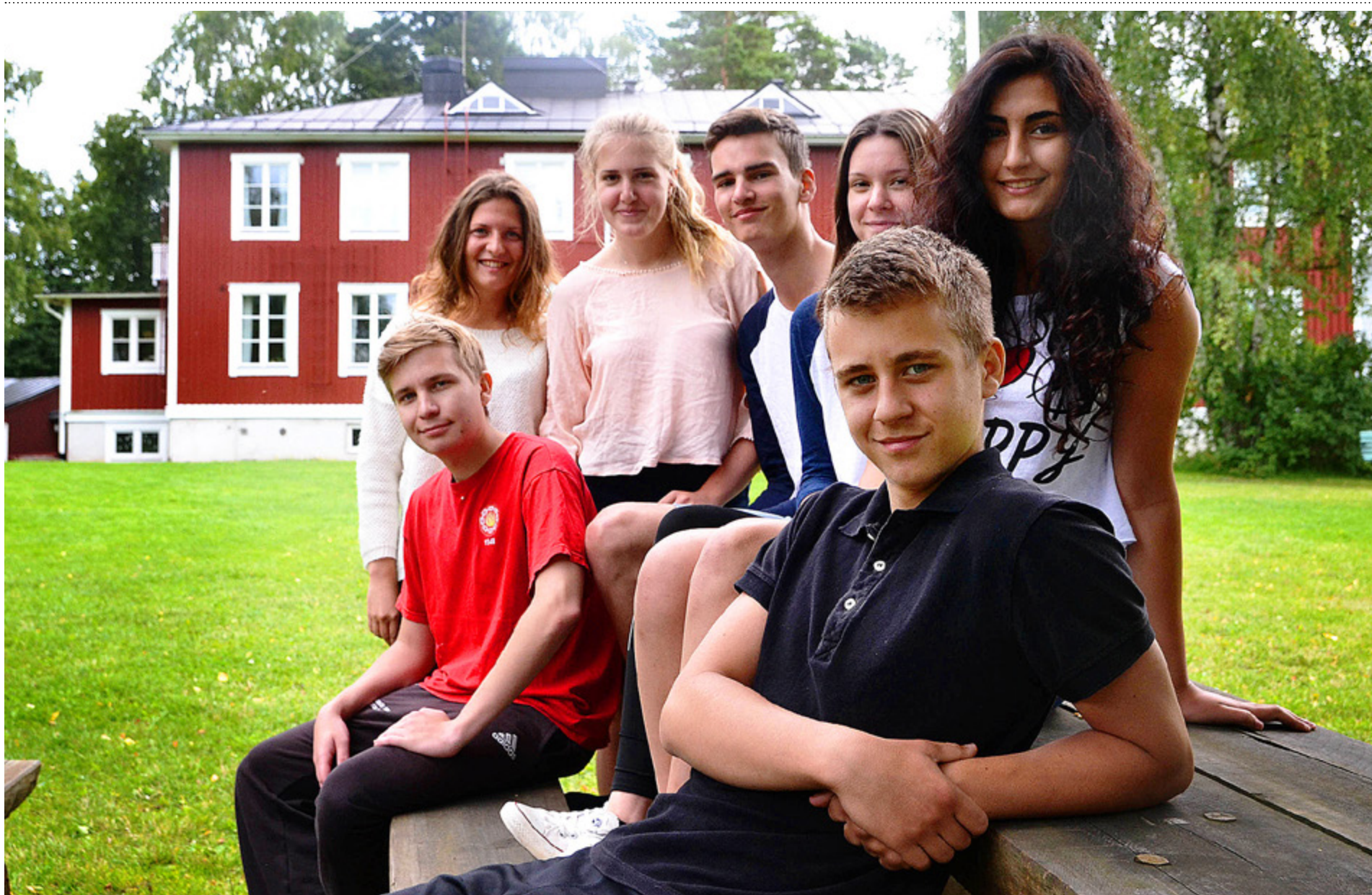
Du har väl läst på snedden i 20 år?

Sidan 16

Mobbning växer inte bort med åren

Sidan 4

► **DENNA VECKA:** HÖSTPROGRAM TILL VASA SVENSKA FÖRSAMLING

Deras sommarjobb är att bygga gemenskap

Till hjälpledarnas uppgift hör att vara praktiska allt-i-allon, andliga förebilder och showartister. Samtidigt växer de som ledare och människor.

Sidan 8-10

Stuga fylld med vänner ger livet mera mening

Sidan 16

Korkea-aho om det mest fruktansvärda

Sidan 6

Manifest med teologiskt grumligt innehåll

Sidan 6

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Att finnas till på alla stadier

KP FÖR ETT tag sedan cirkulerade en flitigt delad text på de sociala medierna. Skribenten Anna Simonson tar på Folkhälsans blogg upp svåra men viktiga frågor kring en ung människas tragiska och definitiva val att ta sitt eget liv. Bakgrunden är komplex, med svår depression, byråkratiska och känslomässiga motgångar och mycket annat. Men framför allt handlar det också om det gissel som finns överallt i skolvärlden: mobbning.

Här är poängen som är värd att lyfta fram just detta att den finns överallt. I det aktuella fallet börjar mobbningen nämligen i andra stadiet, efter grundskolan. Det är då man slentrianmässigt tänker att barn är så stora att de har lagt av med sådant. Tyvärr är det inte sant, snarare ett uttryck för något man gärna vill tro men kanske innerst inte ens själv köper som en sanning. Vi vet att också vuxna mobbar. Varför skulle mobbningsdjävulen stanna kvar i skolvärlden i lågstadiet? I det vacklande skedet inför en mognande vuxenhet är risken ibland ännu större. Simonsen ställer raka frågor, inte i avsikt att skuldbelägga, men med en angelägenhet som kräver svar: *De studerande jobbar mycket tillsammans utan vuxen närvaro, vet vi om hur den utsatta blir behandlad då? Har det mobbningsförebyggande arbetet nått ut till verkligheten i detta nästan vuxna skede, då mobbningen har tendens att ta form i allt mer fysiskt skadande och till och med livshotande situationer?*

I YRKESSKOLORNA kan det vara svårare att få grepp om problemet, det bekräftar de som Kyrkpressen har talat med. Yrkeskunskapen och nätverken mot mobbning finns, men också här spelar gräzonen i en vacklande vuxenuppfattning in. Det kan hända att den drabbade inte vill ha hjälpen, att föreställningen om att man ska "vara stor och fixa det själv" vilar som som en extra tyngd över axlarna.

Pastor Mia Andersén-Löf har ett nytt uppdrag i Jakobstad. Hon är viktig för att finnas till för de många studerande som söker sig till staden, bland annat till de många hundra i den yrkesinriktade utbildningen vid Optima. Initiativet från församlingen är viktigt. Det sätter samtidigt fingret på en öm punkt i kyrkans sätt att jobba. Oftast går kontakten till skolorna automatiskt vidare i gymnasiet, och senare i studentarbetet i universitetskretsarna. Att finnas till hands som kyrka och samtalspart, respektfullt och öppet, för blivande montörer, byggare och kosmetologer är lika viktigt. Men ibland faller arbetet bland de här studerandena bort, kanske helt enkelt därför att färdiga plattformar saknas och arbetsfältet känns för oändligt.

I FÖRLÄNGNINGEN ger det kyrkans trovärdighet bland medlemmarna en törn. Kyrkan har en slagsida i sin förmåga att kommunicera. Den riskerar att bli en inne-krets för akademiker som snackar om tro i välbekanta termer och former.

Tro handlar om liv, och det kan som bekant vara jobbigt att leva ibland. Just där och då behövs den trovärdiga och lyssnande kyrkan på alla stadier.

"Kyrkan riskerar att bli en inne-krets för akademiker som snackar om tro i välbekanta termer och former."

PROFILEN: VIRVA NYBACK

"Om det dialogiska förhållningssättet försvinner blir det endast rädsla och stumhet kvar."

Tror på det ärliga samtalet

Den nya stiftssekreteraren för personalvård Virva Nyback har många års erfarenhet av konflikthantering, både i Finland och Sverige. – Problemen sitter inte i väggarna utan det handlar om dialog och relationer.

TEXT OCH FOTO: JOHAN MYRSKOG

– Det var av gammal kärlek som jag beslöt att söka tjänsten som stiftssekreterare för personalvård. Jag har min första tillhörighet i Borgå stift och jag tror på den här tjänsten, säger **Virva Nyback**.

Det är nu nio år sedan hon flyttade tillbaka från Sverige där hon arbetade bland annat i Uppsala stift och som kyrkoherde i finska församlingen i Stockholm.

Sedan flytten tillbaka har hon haft tjänsten som ansvarig utbildare för själavård och handledning vid Kirkon Koulutuskeskus.

– Det jag fäste mig vid då jag såg att tjänsten i Borgå stift lediglogs var att här får jag jobba med allt det jag kan: själavård, handledning, administration, organisation och ledarskap, säger Nyback.

Rädslan att tänka fel

Virva Nyback har många års erfarenhet av att jobba med konfliktlösning och konflikthantering.

– Då jag flyttade tillbaka från Sverige överraskades jag av det hårda arbetsmiljöklimatet jag stötte på i Finland. Förtingligande av människors liv som tar sig uttryck i byråkrati och i språklig manipulation genom att ge namn åt fenomen som distanserar oss från vardagsverkligheten, säger Nyback.

Nyback menar att om vi uppmunt- rar en kultur där positionen ger tolk-

ningsföreträdanden så skapar det en osund maktbalans.

– Om det dialogiska förhållningssättet försvinner så blir endast rädsla och stumhet kvar.

Virva Nyback minns sin förvåning då hon ledde de första själavårdskurserna för präster. Det var förbryllande att välutbildade och begåvade präster var så ängsliga att formulera sina tankar och sin tro tillsammans med kolleger.

– Rädslan att "tänka fel" eller se på saker på "fel sätt" var så påtaglig. I sådana fall ligger uppgiften och utmaningen i att försöka skapa den trygghet som inspirerar att våga tänka högt.

Den stora hemligheten då man jobbar i grupp är enligt Virva Nyback att stämma in gruppen och få den att bli dynamisk.

– Den stora frågan är sällan vad vi ska göra utan hur vi ska göra något. Det sitter inte i väggarna utan handlar om dialog och relationer.

Nyback har också stött på fall som är så hopplösa att det bästa är att lämna slagfältet.

– Ibland måste man bara fly och välja livet i stället för att kämpande gå under. I Sverige är strukturerna lite annorlunda.

– Församlingarna är mera självständiga och arbetsmiljöfrågorna lyfts fram mycket aktivt. Det finns klara policydokument om hur man ska handla i

olika konfliktsituationer, säger Nyback.

Hon avfärdar också många fördomar som folk ofta har om Svenska kyrkan.

– Svenska kyrkan är inte så sekulariserad som folk vill tro. Där finns ett andligt djup och en öppenhet som känns allt starkare igen.

Måste våga ta emot livet

Att kyrkan skulle ha värre konflikter än övriga arbetsmiljöer avfärdar Nyback.

Enligt henne är församlingarnas stora problem att de låter konflikter gå för långt.

– Tänkesättet att vi är kristna och måste förstå och förlåta är farligt om konflikten aldrig bearbetas och talas igenom. Det leder i det långa loppet till ett jobbigt arbetsklimat där var och en

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Emelie Melin
tfn 040 831 6748

Johan Myrskog
tfn 040 831 6836

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Layout:
Kasper Gustavsson
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Heidi Hendersson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

bara sköter sitt utan att bry sig om vad de andra gör.

Virva Nyback betonar att det i vår tid frågas mycket efter kyrkans röst.

– Kyrkan har en etisk och moralisk skyldighet att bemöta människor i livets alla skeden. Det gäller förstås alla kristna men de anställda inom kyrkan har ett speciellt ansvar, inte att komma med svar utan att våga stå där och ta emot människors frågor utan att skyffla det på någon annan.

För Nyback är det viktigt att församlingsanställda skulle integrera sin gudsrelation i sin tjänst.

– Tron är inte en privatsak. Om den bara finns i predikstolen är den en separat del som vi inte sedan vågar stå för.

I undersökningar som kyrkan gjort

FÖR VIRVA Nyback är havet en källa till liv och kraft i en vardag där hon ofta lyssnar på människor.

har det visat sig att det som församlingsanställda allra mest säger sig behöva få utbildning i är färdigheter i kommunikation.

– För att aktivt kunna leva ut tron och kunna vara personlig med dem vi möter, behöver vi först själva komma ur fragmentationen som äter upp den inre människan.

Livgivande samtal

Trötthet och uppgivenhet som kan präglade ett arbetslag kan enligt Nyback vara en riktig pest. Då är det svårt för ledaren att ensam svänga skutan.

– Det gäller att tända gnistan på nytt. Det hjälper inte med några trick utan det måste vara genuint och det får ta tid. En utomstående som förstår sig på

gruppdynamik har större frihet att mobilisera krafter.

Själv får Virva Nyback kraft i vardagen genom att umgås mycket med barn och barnbarn.

– Då man har ett yrke där man ständigt lyssnar på människor kan det ibland kännas tröttsamt och tomt samtidigt som det är meningsfullt, roligt och tacksamt. Då är det skönt att umgås med nära och kära.

Även havet står Nybacks hjärta nära.

– Det tröstar och ger kraft både då jag vistas i dess närhet och då jag simmar eller vinterbadar. Den största kraften är självklart min tro, den inre människans dialog med den yttre människan är det ständiga livgivande samtalet. Det är ju i Gud jag är i allt jag gör.

VIRVA NYBACK

NY STIFTSSEKRETERARE FÖR PERSONALVÅRD I BORGÅ STIFT

HAR BOTT OCH ARBETAT MÅNGA ÅR I SVERIGE BLAND ANNAT SOM KYRKOHERDE I FINSKA FÖRSAMLINGEN I STOCKHOLM

FAMILJEN BESTÅR AV TVÅ DÖTRAR, EN SON OCH DERAS BARNBARN

BOR I HELSINGFORS

Fontana Media på Kyrktorget

2.9. i Församlingscentret i **Jakobstad**
3.9. i Församlingssalen, Skolhusgatan i **Vasa**
23.9. i Kyrkans hus, Södra Kajen 8, **Helsingfors**

Kyrktorget

Psst! Har du inte möjlighet att delta i hela programmet? Du kan också bara komma och bekanta dig med bokutbudet.

Tid för diskussion, nya möten och inspirerande böcker!

PROGRAM

Kl. 16–18 Bokförsäljning och mingel, alla välkomna!
Kl. 17 Servering
Kl. 18 Gästfrihetens kyrka – en pjäs av och med skådespelaren, regissören och pedagogen Marina Motaleff. Diskussion. Mässa

Läs mer på www.sacrista.evl.fi/kyrktorget

MOBBNING ÄR ett mänskligt problem. Det försvinner inte förrän vi jobbar för en kultur där det egna illamåendet kan bearbetas. FOTO: FREEIMAGES.COM/GRISZKA NIEWIADOMSKI

Mobbning är ett systemfel

MOBBNING. Att mobbning bara skulle vara ett problem för barn i grundskolan är en myt. Mobbningen lever vidare också på andra stadiet och närs av stress och en för stor arbetsbörda.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

– Den tysta mobbningen där andra vänder en ryggen eller visar sitt förakt med blickar och kroppsspråk är en av de vanligaste formerna av mobbning, säger yrkesinstitutet Praktikums ledare för studerandevård **Marika Koivunporras-Jansén**.

Hon berättar att det uppstår en handfull mobbningsfall per läsår.

– Dessutom finns antagligen ett mörkertal.

Skolan följer en anti-mobbningssplan och det finns också ett anti-mobbningsteam som träffas regelbundet.

– Om vi får veta om ett mobbningsfall så sätter vi oss ner och funderar

”Mobbning tas på stort allvar i dag. Tidigare tänkte man kanske att mobbning växer bort med tiden, men det har ju visat sig att så inte är fallet.”

Mia Anderssén-Löf

tillsammans. Vi träffar alla involverade parter enskilt och diskuterar igenom vad som hänt. Oftast brukar läget lugna ner sig, säger Koivunporras-Jansén.

För mycket press

De svåraste fallen är enligt Marika Koivunporras-Jansén de fall då den som drabbats inte vill ha någon hjälp, även om det handlar om klara fall av mobbning.

– I det läget finns det inget att göra för vi kan inte gå vidare om offret inte vill att vi ska hjälpa.

Det är också svårt att gripa in då mobbningen sker på nätet.

– Jag tror att roten till problemet ofta ligger hos den som utsätter andra för mobbning, säger Koivunporras-Jansén.

– Många mår dåligt och det är viktigt att jobba med det egna illamåendet.

Hon tror att ungas psykiska illamående ofta är rotat i en alldeles för stark press.

– Unga är å ena sidan barn och å andra sidan vuxna. Mycket förväntas av dem: skola, läxor, hobbyer, kompi-

sar, och det sätter sina spår. Det råder också en allmän otrygghet i samhället, om vuxna mår dåligt syns det också hos de unga.

Att hitta sin värdegrund

Mia Anderssén-Löf arbetar en dag i veckan som studentpräst i Jakobstad, en ort där det finns flera yrkeshögskolor. Hon minglar, finns till hands och har också ett mottagningsrum.

– Mobbning tas på stort allvar i dag. Tidigare tänkte man kanske att mobbning växer bort med tiden, men det har ju visat sig att så inte är fallet, säger hon och syftar på flera fall av arbetsplatsmobbning.

Anderssén-Löf betonar att mobbning är ett djupgående mänskligt problem snarare än ett åldersproblem.

– Det har att göra med hurdan värdegrund vi har och hur vi svarar mot den.

– Är jag beredd att gå mot strömmen och säga ifrån om jag lägger märke till att någon far illa? Hur självständig är jag i förhållande till gruppen? Och hur mår gruppen, hurudan kultur odlar vi?

Kyrkan har en viktig roll

Mia Anderssén-Löf hänvisar till forskning som visat att en större arbetsbörda och ökad stress utgör en grogrund för mobbning.

– Det gäller att spana efter systemfel i kulturen och arbeta för att förbättra klimatet, säger hon.

Kyrkan har enligt Mia Anderssén-Löf en viktig roll i frågor som berör värderingar.

– Samhället är inställt på att kyrkan tar upp etiska frågor.

Även studentprästerna verkar bli flera. Just nu har lutherska kyrkan omkring 50 heltidsarbetande studentarbetare i Finland.

– Jag är glad att Jakobstads svenska församling vill satsa på de studerande.

Hur ska man då förhindra och motverka mobbning?

– Jag tror det är bra att i förväg fundera över hur man brukar reagera när något obehagligt händer och hur man skulle vilja reagera. Redan Albert Einstein frågade sig varför goda människor tystnar så snabbt inför det onda. Arbets- och studiemiljöer skapar vi tillsammans, därför är det viktigt att fortsätta prata om de här frågorna.

ASSESSORER RÄTTELSE

Endast en assessor väljs

I förra veckans tidning stod det felaktigt att det är två assessorer som väljs i det kommande assessorsvalet. Det är alltså bara en ny assessor som ska väljas. Vidare är det andra gången och inte första som

pensionerade präster får rösta. En av kandidaterna, Harry S. Backström, har beviljats tjänstledighet mellan 1.12.2015 och 30.6.2017, så han kan inte sköta uppdraget under den tiden. Domkapitlet tillsätter någon annan i hans ställe ifall han blir vald. Vi beklagar misstaget.

STUDERANDE BOSTADSBRIST

Studenter får sova på soffor

Konkurrensen om studentbostäder i Helsingfors är som hårdast i augusti när många nya studerande anländer. När högstudierna inleds i höst kommer åtminstone tusentals studerande ännu

vara bostadslösa. Den finska församlingen i Bergshäll har för andra året en kampanj som ska få Helsingforsarna att ge hemlösa studenter tillfälligt tak över huvudet, rapporterar Yle.

I kampanjen Sohvalle stadiin (ung. Till en soffa i stan) kan frivilliga stads-

bor bjuda ut en sovplats i ett par veckor.

I fjol deltog ett drygt hundratal frivilliga, i år har tjugo anmält intresse. Det är allt från studerande till pensionärer och familjer.

– Vissa har själv upplevt bostadslöshet, säger Rosa Remes som är en nyckelperson i kampanjen.

Höst i svenskfinland

Välkommen till vår förnyade handarbetsaffär på Storgatan 17 i Jakobstad!

Vi finns även på nätet, www.frokenrosengren.com

MARKS *fröken Rosengren*
Öppet mån-fre 9.30 - 17 lö 10-14

KÄSIKIRJOITUS ANTTI TUURI OSAUS ERIK KIVINEN

PREMIÄR
12.9.2015

TEXTING
PÅ SVENSKA

JOHN WICKSTRÖMIN
ELÄMÄ

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI!
WWW.VAASANKAUPUNGINTEATTERI.FI 06 325 3961

Svenska hörsselförbundet rf ordnar kursverksamhet. Alla som hör till målgruppen är välkomna att delta:

Att skaffa och använda hörapparat

Tidpunkt: 13 - 15.11.2015
Plats: Cumulus Pinja, Tammerfors
Målgrupp: personer i behov av hörhjälpmedel/hörapparat
Anmälan: senast 2.10.2015
Pris: 60€ (inkl. kost, logi och program)

Parkurs

Tidpunkt: 25 - 27.11.2015
Plats: Ruissalo Spa, Åbo
Målgrupp: Vuxna hörselskadade tillsammans med partner, syskon, vän
Anmälan: några platser kvar, anmäl senast 5.10.2015
Pris: 30€ per person (inkl. kost, logi och program)

Avslappningskurs

Tidpunkt: 29 - 31.1.2016
Plats: Ruissalo Spa, Åbo
Målgrupp: personer med hörselnedsättning
Anmälan: senast 5.12.2015
Pris: 80€ (inkl. kost, logi, program)

Svenska hörsselförbundet rf
Georgsgatan 18, 00120 Helsingfors
www.horsel.fi, Tfn 09 663 392,
annika.barlund@horsel.fi

Välkommen till
Uffes i Purmo!

Till fest & vardag

- » smakliga luncher varje vardag 11-13
- » à la carte restaurang för 100 personer
- » catering, allt från större fester till hemmamiddagar
- » smörgåstårter
- » söta tårter
- » café & kiosk
- » lösglass
- » goda pizzor
- » grillmat

Uffes
MAT & CAFÉ

Vi har öppet 7 dagar i veckan
tfn 727 2255
Purmovägen 471, Purmo
www.uffes.fi

TILL JÄGAREN SOM UPPSKATTAR KVALITET

DEN EFTERLÄNGTADE NYHETEN - FRÅN HHSPORT

Ultracom Novus Hundpejlare

729,-

SVENSK KVALITETSPRODUKT

Genzo Royal 66Xt VHF-telefon

299,-

HHsport
Åse Erä Vapaa-aika
www.HHsport.fi

HHsport-butiker finns på följande orter:

ALAHÄRMÄ • IISALMI • KIIMINKI
KARLEBY • NIVALA • BRAHESTAD

f /HHsport.fi YouTube /HHsportSuomi

BESTÄLL ÄVEN PÅ NÄTET!

Gammal tro i ny förpackning

TRO. Marcus J Borgs bok om hur man tolkar kristendomen i vår tid är utmanande och kommer att väcka både sympatier och antipatier. Borg berättar levande om sin egen resa, men han gör också ordentliga avsteg från kyrkans lära, skriver recensenten, teologie doktor Sixten Ekstrand.

TEXT: SIXTEN EKSTRAND

Den nordamerikanska professorn och bibelforskaren **Marcus J Borgs** bok *The Heart of Christianity* har nu kommit i svensk språkdräkt med titeln *Kristendomens hjärta. Att återupptäcka den kristna tron och leva ett helhjärtat liv*. Översättningen är gjord av **Are Kaspersen** och **David Holm** och boken ges ut av **Tomas von Martens**.

Det är alltid riskabelt att sätta epitet på och kategorisera teologer, men ibland kan deras kontext ändå klargöra deras ståndpunkter. Marcus J Borgs hemvist finns i den nordamerikanska progressiva teologi som emanerat ur de så kallade Jesusseminarierna med bl.a. **John Shelby Spong**, **John Dominic Crossan** och **Karen Armstrong** som mest kända namn.

Marcus J Borgs bok är intressant och utmanande och den kommer säkert att väcka både sympatier och antipatier. Eftersom förläggaren av den svenska upplagan, **Tomas von Martens**, har planerat en rätt omfattande lansering av boken med bland annat ärkebiskop emeritus **K.G. Hammar** och biskop **Björn Vikström** som medverkande är det högst troligt att Borgs bok ger upphov till en intensiv diskussion om bibeltolkning i vårt stift under hösten.

Författarens resa

Marcus J Borg argumenterar i *Kristendomens hjärta* utgående från två paradigmer. Det "tidigare paradigmet" kännetecknas av en bokstavig-faktisk läsning av Bibeln medan det "framväxande paradigmet" präglas av en historisk, metaforisk och sakramental förståelse av Bibeln. De slutsatser som Borg drar utgående från det framväxande paradigmet framgår senare i recensionen.

Borgs resonemang om hur vi ska tolka och förstå Bibeln grundar sig långt på författarens personliga kamp med bibeltexterna och hans ärliga försök att försöka förstå dem i ljuset av dagens världsbild och den vetenskapliga kunskap vi har i dag. Boken speglar således författarens egen inre resa och han försöker visa att det inte bara är möjligt utan även utmanande och spännande att tro med bejakande av en vetenskapligt formulerad världsbild.

Själv tilltalas jag mest av det per-

sonliga anslaget i Borgs bok. Det är ingen verklighetsfrånvärd akademiker som resonerar utan en troende kristen som tolkar Bibeln och ärligt ställer frågan; Vad betyder det att vara kristen och hur ska vi leva som kristna i det västerländska samhället i dag? Den kristna tron är enligt Borg en förvandlande kraft som hjälper oss att leva och arbeta så att Guds rike ska bli mera synligt och närvarande i vår vardag. Detta antyds också i bokens underrubrik; *Att återupptäcka den kristna tron och leva ett helhjärtat liv*.

Till bokens förtjänster hör även författarens fokusering på hur Bibeln talar i bilder och metaforer och hur dessa hjälper oss att förstå och praktisera dess budskap oberoende av tid. Det här tydliggörs till exempel när Borg behandlar begreppen synd och frälsning och med hjälp av Bibelns bildspråk både breddar och fördjupar förståelsen av dessa centrala begrepp i kristen tro.

Stora penseldrag

Som tidigare antytt kommer Borgs bok att väcka diskussion. Utgångspunkten med två paradigmer som ställs mot varandra är pedagogiskt försvarbar, men samtidigt inbjuder den till en del förenklingar och kategoriseringar som på vissa punkter minskar trovärdigheten i resonemanget. Ibland kan jag inte värja mig för uppfattningen att författaren dels generaliserar och målar de bågiga paradigmen synsätt med alltför stora penseldrag, dels slår in öppna dörrar i sin iver att plädera för det framväxande paradigmet som präglas av en metaforisk läsning av Bibeln.

Borgs starka betoning av att Bibeln talar i symboler och bilder leder lätt till en reduktionistisk syn på kristen tro. Jesus framställs i alltför hög grad som en "metafor för Gud" (s. 140) samtidigt som treenigheten trängs ut i marginalen. Tron riskerar att reduceras till en rent inomvärldslig angelägenhet där Gudsriket framför allt tar sikte på att förändra orättfärdiga strukturer här och nu (s.171). Samma tendens kan skönjas i tolkningen av GT:s profeter som till överväldigande del framställs som talesmän för social och ekonomisk rättvisa, samtidigt som deras klara andliga budskap och

MARCUS BORG betonade att Bibeln talar till oss i symboler och bilder. FOTO: OREGON STATE UNIVERSITY

förmaningar att återvända till fädernas tro tonas ner.

Ett långt större och mera grundläggande problem är att Borg på en del punkter avviker markant från kärnan i kyrkans tro. När författaren, med hänvisning till Jesus säger "historiskt sett tror jag inte att han bokstavigt dog för våra synder. Jag tror inte heller att han själv såg på

"På en del punkter avviker Borg markant från kärnan i kyrkans tro."

Sixten Ekstrand

sitt liv och sitt uppdrag på det sättet; jag tror inte att han uppfattade korset som sin gudomliga kallelse" (s. 124), rör han sig definitivt i teologiskt grumliga vatten.

Något betänksamt blir man även inför hans syn på Jesus och frälsningen. Jesus är inte den enda vägen till frälsning (vägen, sanningen och livet) utan han uppenbarar för oss och i vår kultur en väg som också finns i andra religioner (s.42, 243, 247). Är det måhända också detta synsätt som gör att begreppet mission inte ens finns omnämnt i boken? Den behövs kanske inte?

Avslutningsvis kan konstateras att *Kristendomens hjärta* utgör en utmanande läsning oberoende av om man sympatiserar med Borg eller sätter en del frågetecken i marginalen. Den tradition som Marcus J Borg representerar benämns progressiv teologi. Om det progressiva i boken kommer det säkert att råda delade meningar. De skarpaste kritikerna kategoriserar kanhända hellre boken som en regressiv, sentida nytolkning av Bultmans avmytologiseringsprogram, medan andra återigen ser Borgs progressivitet som ett nytt paradigm för tolkningen av kristen tro i dag.

Om ensamhet i Åbo

BOOK

Onda boken

Författare: Kaj Korkea-aho
Förlag: Schildts & Söderströms 2015

Kaj Korkea-ahos färsk roman *Onda boken* handlar om intriger i universitetsvärlden, om en diktsamling som ver-

kar ta livet av alla som kastar ett öga på den och, framför allt, om att vara ung och tyngd av ansvar, stress och obeslutsamhet. Berättelsen kretsar kring Mickael Backman, som trött och med värkande rygg undervisar Åbostudenter i litteratur, och kring ståupparen och lit-

teraturstuderanden Calle Hollender, som inom loppet av några veckor ser sina studier, sin ekonomi och sina relationer krackelera. Bådas liv drabbas av den mystiska Leander Granlund, en opublicerad modernist vars dikter blir förödande för alla som intresserar sig för dem.

Men boken handlar också – lyckligtvis! – om relationer, och det är här Kaj Kor-

kea-aho visar vad han går för. Det är få finlandssvenska författare som med sådan träffsäker känslighet kan beskriva hur trevande vi umgås med varandra, hur rädda vi står inför våra egna blickar och inför andras. Korkea-aho lyckas bättre med Calle än med Mickel, kanske för att beskrivningen av de äldre männen så lätt kapas av deras kroppsliga förfall: de hängande påsar under ögonen, sladdrig hud, nack-

ens oaptitliga valkar.

En annan sak han lyckas med är dialogen om religion. Ack – lättnaden i att för en gångs skull få läsa en roman där skribenten lägger rimliga repliker i en troende människas mun! Den troende är teologistuderanden Marjut som av en för läsaren inte helt klar orsak bestämmer sig för att vara den som räddar Calle. Den som så vill kan läsa in verklig räddning undan helvetets

fasor i den här berättelsen.

Men det är inte huvudsaken. *Onda bokens* poäng är att berätta om den gastkrämmande ensamhet vi vandrar omkring med särskilt i den åldern då vi gett upp vår ursprungsfamilj och ännu inte hittat någon egen. Den handlar om att inte veta vägen, om ångest, smuts, blod och skorvar, och lyckligtvis också om ärlighet och ljus.

■ SOFIA TORVALDS

ÄNGAMAT KALLAS snålsoppa av sina belackare men gjord på primörer är den sommarmat av finaste slag.

Närmat som allra närmast

ÄTA TILLSAMMANS.

Närmat, slow food och rejäl handel är trender som när man tänker efter har en näst intill existentiell dimension.

TEXT OCH FOTO:
ROLF AF HÄLLSTRÖM

En flaska bubbelvatten är ingen high tech-produkt men ändå kan den vara etiketterad Coca Cola Company. Bakom så gott som alla stora varumärken i mathandeln står stora multinationella bolag med ekonomiska muskler starka nog att tackla den grekiska krisen. Det problemet lämnar de över åt oss skattebetalare, som snällt fortsätter att fylla våra matkorgar i snabbköpen med deras produkter.

Teologen Patrik Hagman säger att vi lever i en kapitalistisk hederskultur där pengarna styr och det

egentligen inte finns några trovärdiga alternativ. Men det är fler än en som undrar varför vi med varje matköp måste offra ett antal cent åt de multinationella bolagen som dessutom strömlinjeformar sina produkter med majsmelass.

Närmat, slow food och rejäl handel är alternativa trender som samtidigt vill tackla matsvinnet. Köpa rejäla bananer och kaffe går redan reflexmässigt. Men på mig som helt nyligen var analfabet i matlagning och i dag någorlunda bokstavskunnig ställer närmat större krav. Det betyder att jag måste klara av att skriva hela meningar också, kunna handla på sikt och inte bara med nästa måltid för ögonen. Jo, jag har gått med i en rekoring och gjort mina första inköp. Det är som torghandel, bara att köpare och säljare bara en kort tid finns samtidigt på plats och att kontakten sker över multinationella Facebook. Köra två mil till utdelningen för små köp är inte ekologiskt.

Bästa närmaten är att plocka i den egna trädgården. Nypotatis och sill hör sommaren till, samma sak gäller det som kallas snålsoppa. Redan ordet snålsoppa smakar illa, så tala hellre om ängamat. Kan du dessutom använda primörer – som

nypotatis liksom – närmar den sig delikatessnivån. En smältost med karaktär sätter fart på smaklökarna.

En stilriktig efterrätt är några deciliter självplockade hallon och blåbär, nedblandade i kvarg och vispgräddde, en deciliter av vardera.

RECEPTET

Ängamat

- 5 till 6 normalstora potatisar
 - ett blomkålshuvud
 - morötter, samma mängd som potatisarna
 - 150 g ärter
 - en gul lök
 - 4 dl mjölk
 - 175 g smältost
 - Piplök och/eller annat grönt
- Putsa och skiva potatis och morötter, tärna löken, dela blomkålen i buketter och skär grova delar och blad i bitar. Ju mindre potatisar och morötter är, dess bättre.
- Koka potatis, morötter, blomkål och lök mjuka i en halv liter saltat vatten.
 - Lägg till 4 dl mjölk, smältosten i små bitar, ärtorna samt piplöken och låt koka någon minut.
 - Strö över persilja, gräslök eller dill och servera med mörkt bröd.

VÅGA FRÅGA

Vi måste tolka Bibeln

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

I första Korintierbrevet står det att en kvinna drar skam över sitt huvud om hon ber eller profeterar barhuvad. Hur kommer det sig att vi helt frångått den här seden? Varför är det inte ett problem i vår lutherska kyrka när en del hänger upp sig på lika korta omnämmanden i andra frågor?

FRÅGAN ÄR SPÄNNANDE och tänkvärd! Frågeställaren pekar nämligen indirekt på en självklar men viktig sak: Det går helt enkelt inte att plocka ut ett ställe ur Bibeln och bara säga att "så här står det" eller "läs som det står". Bibeltrohet är inte detsamma som att från tid till tid upprepa texterna utan desto närmare granskning.

Alla texter i Bibeln kräver reflektion och tolkning. En del bibelställen behöver belysas av andra ställen för att vi ska förstå vad som menas. Vi måste också minnas att Bibeln består av ett bibliotek på 66 böcker som är skrivna under en period på många hundra år och i skiftande kulturer. Dessutom skrevs och sammanställdes många av texterna först när de hade traderats muntligt under en längre tid. När vi läser Bibeln rör vi oss alltså över en lång tidsaxel. Denna axel går ända in i vår tid, så vi måste läsa texterna ur vårt perspektiv. Om inte Bibelns värld och vår samtid kommunicerar med varandra förstår vi inte texternas budskap.

TILL DEN ALLRA viktigaste tolkningsprincipen hör att läsa Bibeln med Jesus och evangeliet i centrum. Det är han som är nyckeln till förståelsen. Det är viktigt att komma ihåg när det till exempel gäller vem och hurudan Gud är. Berättelserna och liknelserna som Jesus använde för att förklara hurudan Gud är ger en mycket djupare bild av Gud än om vi enbart läser Gamla testamentet. Alla texter, såväl de gammaltestamentliga som Paulus brevtexter, ska därför läsas i ljuset av Jesu ord och budskap.

NÄR FRÅGESTÄLLAREN lyfter fram Paulus förbud för en kvinna att be eller profetera barhuvad (1 Kor 11:1-16) blir det helt nödvändigt att tolka texten. Läser vi närmare ser vi att förbudet inte är av den rangen att det skulle gälla i alla kulturer och i alla tider. Det ska heller inte användas till att radera den jämlikhet mellan mannen och kvinnan som Paulus på andra ställen talar tydligt om (t.ex. Gal 3:26-29).

Och sätter vi orden i relation till Jesu undervisning ser vi att han aldrig krävde att kvinnorna som närmade sig honom för att samtala eller be om hjälp skulle vara klädda på ett visst sätt. Jesus gjorde nämligen inte skillnad på folk och gav dessutom kvinnorna ett mycket högre värde än vad den tidens kultur gjorde.

En stor utmaning för oss bibelläsare är att komma underfund med vad i Bibeln som är tidsbestämt och vad som gäller för alla tider. Flera av dagens aktuella frågor inom och mellan kyrkorna handlar om just det.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och relationer. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors.

YOUTH CELEBRATION

VI HAR EN BRA IDÉ.

KOM OCH SE HILLSONG STOCKHOLM LIVE MED OSS.
FREDAG 28.8.2015, ISO KIRJA, KEURUU. BILJETTER 30€.
WWW.YOUTHCELEBRATION.FI

HJÄLPLEDARE. Där det finns konfirmander på läger, där finns hjälpledarna som en kugge i maskineriet. KP ville veta hur hjälpledarjobbet ser ut i olika delar av stiftet och gjorde en:

Hjälpisjämförelse

TEXT: EMELIE MELIN

En sommar har gått och med den en mängd skriftskolläger i våra församlingar. Skriftskolan är så populär att den varje år samlar åttio procent av kyrkans femtonåringar. Och där konfirmanderna finns, där finns hjälpledarna.

Statistiken säger att nästan en tredjedel av fjolårets konfirmander vill bli hjälpledare. Varje år deltar nästan 25 000 unga i de hjälpledarutbildningar som församlingarna ordnar.

I Borgå stift jobbade strax över 1 300 personer som hjälpledare någon gång under fjolåret. Förutom på skriftskolläger kan hjälpledarna också jobba på till exempel barnläger eller vara med på olika samlingar.

Kyrkpressen ville ta reda på hur det är att jobba som hjälpledare i skriftskolan i olika delar av Borgå stift. Därför ringde vi runt till nio församlingar på spridda håll i stiftet och ställde följande fem frågor:

1. Hur många läger, konfirmander och hjälpledare hade ni i år?
2. Hur många brukar gå hjälpledarutbildningen?
3. Hur väljer ni hjälpledare till lägren?
4. Beskriv kort vilka hjälpledarnas uppgifter är.
5. Vilken ersättning får hjälpledarna för sitt arbete (förutom kost och logi)?

”Det funkar inte med ett stängt område. De som kommer dit för att störa vill egentligen vara där. Folk är välkomna att hälsa på och delta i andakter. En gång hade vi 34 konfirmander men det var 65 personer på andakt.”

Patric Sjölander, Närpes församling

”Det är en av de saker jag tycker minst om: att välja hjälpledare. Att man måste välja.”

Dan Krogars, Pernå församling

EKENÄSNEJDENS FÖRSAMLING

- **Hade fem** sommarläger och en vinterskriftskola med ungefär 120 konfirmander sammanlagt. Hjälpledarna var totalt cirka 25, fem per läger.
- **De som** gick ut årets hjälpledarskolning var cirka 30 till antalet.
- **När hjälpledarna** väljs försöker man blanda äldre och nya ledare och få en könsfördelning som motsvarar konfirmandgrupperna.
- **Hjälpledarna har** ansvar för konfirmandernas fritid, de medverkar på lektioner, kvällsprogram och sköter en del av kvällstesperveringen. Dessutom är de med på vissa samlingar före lägret.
- **Hjälpledarna får** en ersättning som grundar sig på ålder och erfarenhet och är 30–40 euro per dygn för ett sex dygn långt läger.

KYRKSLÄTTS SVENSKA FÖRSAMLING

- **Hade fyra** läger, 90 konfirmander, ungefär 20 hjälpledare, 6–8 per läger.
- **15–20 personer** börjar hjälpledarutbildningen varje år; församlingen ordnar också fortsättningssträffar för de äldre.
- **När hjälpledare** väljs försöker man balansera könsfördelning, erfarenhet och se till konfirmandgruppens behov. Dessutom vill man ge de nya praktiker.
- **Uppgifterna beror** på gruppen och ledarstaben. Den huvudsakliga uppgiften är att tillsammans med övriga ledare se till att lägret rullar på som det ska. En stor del av planeringen och förberedelserna sker under lägret.
- **Ersättningen för** en veckas läger är 70 euro för första årets ledare, därefter 140 euro.

PERNÅ FÖRSAMLING

- **Den tvåspråkiga** församlingen hade fyra finska konfirmander som för på en roadtrip till Åbo med en hjälpledare. De svenska konfirmanderna var cirka 20 och hjälpledarna fyra. Ordnar både sommar- och sportlovsläger.
- **I snitt** går hälften av konfirmandkullen hjälpledarutbildningen, som ordnas i samarbete med Lovisa, Liljendal och Lapträsk församlingar. Senaste utbildning deltog cirka 15 personer.
- **Första året** får hjälpledarna vara med på barnläger, efter det på skriftskolläger. Valet koordineras mellan församlingarna i Lovisa stad så att alla som vill ska kunna få en plats på läger och så att varje läger får bra ledare.
- **På lägret** är någon hjälpledare dagsansvarig. Ledarna gör saker med sina konfirmandgrupper, ordnar program och andakter, och är med på fritiden.
- **Hjälpledarna får** 30 euro per dygn och ett skriftskolläger är sex dygn långt.

JAKOBSTADS SVENSKA FÖRSAMLING

- **Hade en dag-** och två läger- skriftskolor med totalt cirka 100 konfirmander. På lägren får det gå max sju konfirmander på en hjälpledare; matematiken ger en dryg handfull ledare per läger.
- **Hjälpledarutbildningens popularitet** varierar kraftigt, senast var deltagarna noll, året innan 35.
- **När hjälpledarna** väljs söker man efter en jämn könsfördelning och en balans av olika personligheter.
- **Hjälpledarnas huvuduppgift** är att umgås med konfirmanderna på deras fritid och knyta kontakter. De har läxläsning och bibelläsning i smågrupper och ordnar kvällsprogram.
- **Hjälpledarna får** kring 300 euro för ett läger, de som varit på fler läger får något mera än de nya.

VÄSTÅBOLANDS FÖRSAMLING

- **Hade cirka** 90 konfirmander plus 20 ute i kapellförsamlingarna och 15 hjälpledare. Ordande tre läger på sommaren och ett på sportlovet.
- **Senaste år** gick cirka 35 personer grundkursen och 20 fortsättningskursen i församlingens tvååriga hjälpledarutbildning.
- **Väljer hjälpledare** för att få en jämn fördelning mellan könen, ålder och erfarenhet.
- **Till uppgifterna** på lägren hör praktiska sysslor så som att hålla kvällsprogram och andakter. Den viktigaste uppgiften är att finnas till för konfirmanderna.
- **Arvodet följer** en tabell där erfarenhet, ålder och hjälpledarutbildning påverkar lönen. Summan för ett elva dygns läger rör sig kring 400 euro.

MATTEUS FÖRSAMLING

- **Hade 97** konfirmander på ett sportlovs- och tre sommarläger. Hjälpledarna var 65 stycken.
- **83 personer** gick hjälpledarutbildning (43 första året, 23 andra året, 12 tredje året).
- **Man försöker** ge plats åt alla som ansökt genom att fördela hjälpledarna jämnt mellan alla läger.
- **Till uppgifterna** hör att umgås med konfirmanderna och delta i programmet, leda smågrupper, planera och hålla andakter och lekar, vara dagsansvariga och sköta väckningen. Andra årets hjälpledare kan vara specialhjälpmedare med tilläggsuppgifter inom t.ex. musik eller teknik. De som gått tredje årets hjälpledarutbildning kan vara undervisningshjälpmedare och leda samlingar och verkstäder.
- **Första årets** hjälpledare får inget arvode, efter två år är lönen 10 euro per dygn och undervisningshjälpmedarna får cirka 25 euro per dygn.

REPLIT FÖRSAMLING

- **Hade ett** läger med 25 konfirmander och sju hjälpledare, de senaste åren har lägret hållits vid Raitismaja i Ylläs.
- **Senaste hjälpledarutbildning** hade fem deltagare, året innan var de 13, medeltalet ligger kring 7–8.
- **Det grundläggande** kriteriet för att få vara hjälpledare på läger är att man gått hjälpledarutbildningen. Några av hjälpledarna bör vara lite äldre och ha varit aktiva i församlingens verksamhet.
- **Hjälpledarna har** ansvar för kvällsprogrammet och även för annat program, till exempel spårning eller tröjmalning. De är med och håller kvällsandakt, hjälper till på lektioner, ansvarar för en grupp på vandringar, väcker och nattar konfirmanderna.
- **Som ersättning** får hjälpledarna ett halvt dagtraktamente, cirka 18 euro.

LEMLAND-LUMPARLANDS FÖRSAMLING

- **Hade en** grupp med 22 konfirmander och 8–9 hjälpledare.
- **I år** gick 3–4 personer hjälpledarutbildningen.
- **Vanligtvis** får de som först anmäler intresse plats som hjälpledare på lägren.
- **Till uppgifterna** hör att planera kvällsprogram och lekar, hjälpa till vid maten och finnas med där konfirmanderna är.
- **Ersättningen är** 70–80 euro för ett veckoslutsläger.

NÄRPES FÖRSAMLING

- **Hade 77** konfirmander, en vinterskriftskola med två veckoslutsläger och två olika sommarläger. De som går hjälpledarutbildningen har undervisning parallellt med vinterskriftskolan och gör sin praktik på sommarlägren. Dessutom finns betalda äldre ledare och frivilliga ledare. Totalt cirka 15–17 hjälpledare per veckoslutsläger och 20 per sommarläger. Församlingen anställer också gärna unga till praktiska uppgifter på lägren.
- **I genomsnitt** 15–20 personer går hjälpledarutbildningen varje år.
- **En handfull** äldre ledare handplockas till fasta uppgifter på lägren, utöver det kan det vara nästan tio stycken som kommer med för att de vill och mår bra i lägeratmosfären.
- **Hjälpledarna är** ledarnas ögon och öron och har i uppgift att bygga relationer med konfirmanderna. De ansvarar för att planera och genomföra kvällsprogram, hjälper till i köket och vid lektioner och kan ha praktiska ansvarsuppgifter för kajaker eller bastueldning. De som vill få hjälpa till med andakterna, men det är inget tvång.
- **För vinterskriftskolan** ges ingen ersättning. På sommarlägren får de äldre handplockade hjälpledarna ett halvt dagtraktamente, cirka 16 euro.

STORASYSKONEN i Mariehamn konstaterar att de ser sig mer som hjälpledare än storasyskon. ”Man småbråkar ju inte med konfirmanderna som man gör med syskon”, säger Milton Manngård. På bilden från vänster Hanna Karlsson, Emma Engqvist, Milton Manngård, Tobias Sjöblom, Stina Fonsell, Maryam Massoumi och Isak Nylund.

Uppgift: att finnas till men sätta gränser

Att skapa en god gemenskap och en tillåtande atmosfär är hjälpledarnas ansvar.

– Vi har en jätteviktig roll, vi måste våga bjuda på oss själva, säger Hanna Karlsson.

TEXT OCH FOTO:
HEIDI HENDERSSON

Ute på Lemböte lägergård i Lemland, Åland, sitter en rad hjälpledare bänkade i solen. De är halvvägs genom Mariehamns församlings konfirmandläger och pustar ut mellan aktiviteterna och sysslorna.

– Vi turas bland annat om att plocka fram frukost och

väcka konfirmanderna, säger **Stina Fonsell**.

Förutom det är det badvaktsturer, lekar och planering som står på schemat.

– Det är mycket som ska klicka, säger **Milton Manngård**.

Men viktigaste är att finnas där för konfirmanderna.

– Vårt arbete är att få till en gemenskap, säger **Tobias Sjöblom**.

Skapa en ”vi-anda”

De första dagarna är mest krävande. Då gäller det för storasyskonen att skapa en re-

”Man utvecklas mycket i sin ledarroll med åren och växer mycket.”

Milton Manngård

lation med konfirmanderna, som ibland vill visa sig på styva linan.

– I början av lägret vill de gärna vara lite häftiga och har inte släppt sitt skal ännu, säger **Emma Engqvist**.

I takt med att både deltagare och storasyskon slipas mot varandra under lägrets gång skalas både attityder och yta av.

– Många öppnar upp sig, säger **Maryam Massoumi**.

– Det är jättestor skillnad mellan första och andra dagen, säger Milton Manngård.

– Det märker man speciellt på musiktimmarna. De första dagarna är det ingen som vågar sjunga, säger **Hanna Karlsson**.

Hjälpledarna står för lekarna och andra team-byggnadsaktiviteter som hjälper till att knyta samman konfirmanderna.

– Det är jättebra med lekar för då vågar de släppa loss, säger Emma Engqvist.

– Där har vi en jättevik-

tig roll, vi måste våga bjuda på oss själva, säger Hanna Karlsson.

Under både lekar och lektioner står respekt och medmänsklighet i fokus, att man duger som man är.

– Många av aktiviteterna har som mål att skapa en ”vi-anda”, säger Milton Manngård.

Utvecklas i sin ledarroll

Av de nio storasyskonen på plats har drygt hälften varit ledare redan två eller tre år. Att ha några år på nacken kan göra det enklare att anpassa sig till ledarrollen.

– Man har det i ryggraden, säger Tobias Sjöblom.

– Man utvecklas mycket i sin ledarroll med åren och växer mycket, säger Milton Manngård.

Om man är nära i ålder med konfirmanderna gäller det att vara tydlig från början.

– Man måste sätta gränser, säger Hanna Karlsson.

– Det var lättare att dras

med första året, när man bara var ett år äldre, säger Tobias Sjöblom.

Våga stiga fram

De flesta av storasyskonen inspirerades till att söka till utbildningen av sina egna hjälpledare.

– De sa att det var ett jätteroligt jobb och det är det! säger **Isak Nylund**.

– Man ångrar det verkligen inte, säger Maryam Massoumi.

Hjälpledarutbildningen består av åtta kurstillfällen första året och sex andra året. Man får då komma till Lemböte över helgen tillsammans med de andra hjälpisarna.

– Det är mycket ledarskap, psykologi, lite religionskunskap och första hjälpen, säger Milton Manngård.

Just ledarskapsbiten är viktig att fokusera på, konstaterar storasyskonen.

– För mig har det handlat mycket om att inte stå i bakgrunden, utan våga sti-

ga fram när det behövs, säger Stina Fonsell.

– Man kommer till personliga insikter om sina egna styrkor och svagheter, säger Hanna Karlsson.

Möten på många plan

Fåglarna kvittrar bland de lummiga bladen som hänger över uteborden där vi sitter. Från stranden hörs enstaka plask och skratt. Solen skiner och lägerfriden ligger som en varm filt över gården. Att sitta i lugnet på Lemböte föranleder en sista, avslutande fråga:

Vad är det som är så magiskt med läger?

– Man möts på så många olika plan, säger Tobias Sjöblom.

– Man kan vara sig själv. Man behöver inte tänka på hur man ser ut eller hur man klär sig. Så som man är på Lemböte kan man inte vara var som helst, säger Maryam Massoumi.

”De är våra ögon och öron”

Storasyskonen är länken mellan församlingsarbetarna och konfirmanderna på lägret.

– De ska visa vägen för konfirmanderna, säger kantor Anders Laine som utbildat hjälpledare i drygt 10 års tid.

TEXT OCH FOTO:
HEIDI HENDERSSON

Förebilder. Så beskriver **Gunnevi Styrström**, kaplan i Mariehamn, hjälpledarna på lägret.

– De är en brygga mellan oss och konfirmanderna, de är närmare i ålder och umgås med dem.

– De ser saker som inte vi ser och som vi kanske behöver ta upp, säger **Anders Laine**.

– Och då menar vi inte bara ofog och hyss, utan situationer där vi kan behöva gå in och stötta och hjälpa. Hjälpledarna är våra förlängda öron och ögon, säger Styrström.

Under utbildningen får hjälpledarna verktygen för att på bästa sätt kunna vara just den här blandningen av auktoritetsfigur och uppmärksam vän.

– De förbereds på vad jobbet innebär, var ligger din lojalitet, var är fokus? Många som vill bli hjälpledare vill åter skapa sitt eget läger, men hjälpledarna har haft sin konfirmationstid och nu har de en annan uppgift, säger Laine.

– De ska göra det fantastiskt och oförglömligt för andra, säger Styrström.

Förutom att leda och stötta ska de även visa vägen.

– Till exempel när vi sjunger så är det viktigt att de visar ”det är okej, vi har roligt”. Samma med andakter, att visa att det går bra att sitta tyst och visa respekt, säger Laine.

Bibelns budskap förmedlas

På ledarutbildningen får de även fördjupa sig i Bibeln, men poängen är inte att lära sig saker utantill.

– Vi behöver inte hjälpisar som kan en massa om Bibeln, utan vi vill att de ska hjälpa konfirmanderna att förstå Bibeln. Till hjälp använder vi bland annat dramatiseringar, säger Styrström och poängterar att det är Bibelns budskap som råder under lägret, snarare än den bokstavliga läsningen av den.

– Huvudingrediensen i konfirmationsutbildningen är Jesus. Vi måste visa i vårt sätt att vara att vi är präglade av hans sätt att leva.

– Alla bibelcitat tappar sitt värde om man inte aktivt kan förhålla sig till dem, det är ett sätt att vara, säger Laine.

Släpper sina masker

I sitt arbete med konfirmandern och i sitt deltagande i undervisningen märker församlingsarbetarna att hjälpledarna växer.

– Oerhört. Det sker väldigt mycket, väldigt snabbt under de här åren och genom ledarutbildningen blir de tryggare i att leda, säger Laine.

Och med tryggheten kommer de avslappnade, äkta personligheterna fram.

– Det är så vackert att se när de släpper sina masker, säger Styrström.

– Att de vågar visa vem de är, säger Laine.

INTRESSET FÖR att bli hjälpledare är enormt, alla får inte plats på just konfirmationslägren, berättar Gunnevi Styrström och Anders Laine.

Lägeratmosfären lockar, pengarna spelar ingen roll

– Man ska göra det för att man trivs med det, säger Lina Lundqvist om hjälpledarjobbet. Jag skulle kunna vara på läger utan lön.

TEXT: **EMELIE MELIN**

Någon brist på hjälpledare verkar inte finnas i Borgå stift. Det är vanligt att det finns fler intresserade än vad som ryms med på lägren.

– Det värsta i mitt jobb är att välja hjälpledare. Vi får alltid fler som anmäler sig än vi har råd att anställa, säger ungdomsarbetsledaren i Jakobstads svenska församling **Catarina Nylund-Wentus**.

På ett läger i Lemland-Lumparland fick fler jobb än församlingen egentligen hade råd med.

– De tyckte själv att alla som vill ska få komma och att de delar på det de får, berättar ungdomsarbetsledare **Erika Santos**.

Hur hjälpledarna väljs varierar. En del handplockar sina hjälpledare och skapar ett team anpassat till konfirmandgruppen. En del har ett först-till-kvarn-system. Hos andra församlingar ligger fokus på att alla som vill ska få vara med.

– Vi försöker ta så många som möjligt, men lägergården sätter gränsen, säger **Anna Laasio**, ungdomsarbetsledare i Kyrksläatts svenska församling.

– Jag tycker det fungerar bra, säger **Lina Lundqvist** som varit hjälpledare på fem eller sex läger i Kyrkslätt. Det finns kanske brist på pojkleddare. Det är oftast flick-

or som söker till lägren.

– Detsyns i statistiken för hela landet: två tredjedelar av hjälpledarna är flickor.

Den ersättningen hjälpledarna får varierar, erfarenhet och ålder påverkar arvudet. Men pengarna verkar inte vara en avgörande faktor för att söka jobbet som hjälpledare.

– De flesta tycker det är så trevligt att de gärna är med fast de inte får ersättning för det, säger **Patric Sjölander**, ledare för ungdomsarbete i Närpes församling.

Jonas Hellman som varit hjälpledare på tjugo läger i Närpes håller delvis med honom.

– För mig spelar det ingen roll, jag skulle ändå vara där. Men för många tror jag att det hjälper mycket att man får en liten lön.

Hellman blev redan som konfirmand intresserad av hjälpledaruppgiften.

– Vår ungdomsledare och al-

la hjälpledare fick det att se väldigt bra ut. Det såg ut som ett ställe där alla trivdes, man kunde vara sig själv och ta det lugnt, hjälpa till och finnas till för andra.

Den roligaste uppgiften på ett läger är enligt Hellman att få umgås med konfirmanderna och sina vänner och att uppföra sketcher. Mindre roligt är att diska efter maten.

– Jag tycker det är jätteintressant det ungdomsledarna gör hos oss, säger idrottsledarstuderande **Lina Lundqvist**. Och att man får vara med och hjälpa till och göra så att konfirmanderna trivs och berätta om sina egna erfarenheter.

Lundqvist uppskattar att under en vecka få lugna ner sig och vara med människor som har gemensamma intressen; hon försöker ta med sig något hem från lägeratmosfären. Men att hela tiden hålla igång och vara positiv inför konfirmanderna kan också vara tröttnande, medger hon.

KRYSSET AUGUSTI

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

JULIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Margareta Lindvall, Esbo, Else-Maj Berglund, Kristinestad och Börje Sandström, Tenala.**

VINN BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 8 september 2015 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. **Märk kuvertet "Augustikryssset"**. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. **Lycka till!**

Namn & adress:

.....

INKAST ANN-KATRIN STORE

Mångfalden mitt ibland oss

EN SENSOMMARSÖNDAG satt jag vid forsen i Langenkoski i Kotka, den vid storfurstens fiskarstuga. Måne den danska prinsessan Dagmar, ryska storfurstinnan Maria Fjodorovna, suttit på samma ställe och beundrat naturens krafter? En danska, som bodde i Ryssland och hade "stuga" i Finland. Kände hon till ordet mångkulturism? Jag försökte lyssna om forsen kunde berätta något om det, men bruset var för starkt, jag hörde inget.

Då såg jag plötsligt något som gjorde att jag kände samhörighet också med detta landskap. En bit bort växte säv. I Kronoby, där mina rötter finns, har säven alltid varit av stor betydelse. Släktingar har arbetat med säv och format de mest underbara föremål av gräset. Det var igen en liten bit av det nät jag i mitt inre ofta ser framför mig. Nätet som omspinner hela vår värld och gör att vi alla hör ihop, vare sig vi vill se det eller inte.

Just nu är det några högljudda som på otrevligt sätt för fram att vi människor inte hör ihop, som vill bygga murar mellan oss eftersom vi ser olika ut, talar olika språk och har olika tro. Jag vill medvetet leta efter det goda i vårt samhälle och mota det onda som sticker upp. Det är inte ens svårt att hitta det goda, positiva och mångkulturella i vårt land. De fula, högljudda kommentarerna får stort utrymme. Vi får inte ge dem för stort utrymme – faran är att de blir en sanning som accepteras.

SAMMA DAG intog vi middag i Lahtis tillsammans med min man. I restaurangen togs vi emot av en butter tysk. Italienaren välkomnade oss med ett moi moi. Luciano från Brasilien kom och frågade om allt är väl. I restaurangen var kunderna till nästan hundra procent "äkt" finländare. På menyn fanns inte ungsstekt korv med mos, men andra goda rätter. Restaurangen hade förtjänstfullt kopierat foton av personalen på menyns sista sida. Förutom de många finländarna hörde de anställda till sex olika nationaliteter. Mångkulturalism i högsta grad, utan att någon gjorde något större väsen av det. Alla verkade trivas, både vi som åt och de som arbetade.

MÅNGKULTURALISM I HÖGSTA GRAD, UTAN ATT NÅGON GJORDE NÅGOT STÖRRE VÄSEN AV DET.

I MÄNTTÄ, kulturstaden, har årets tema på konstveckorna varit att lyfta fram utländska konstnärer. Långt innan riksdagsmannen skrev om mardrömmen mångkultur konstaterar de ansvariga att de vill visa på mångfalden som redan finns hos oss.

På en av utsällningarna finns, förutom de finska konstnärernas tavlor och Monets höstack, en fransk konstnärns målning med följande text: "Mätte fredens och godhetens ande, liksom toleransen och den äkta respekten för den andre, till slut regera i alla kvinnors och mäns hjärtan, på denna vår vackra planet, jorden."

Det är väl bara att säga Amen till det. Må så ske.

Ann-Katrin Store har varit missionär i Senegal.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.
Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.
Obs! Insändarnas längd är högst 2000 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.
Insänd text returneras inte.

POLITIK ENERGI

Kärnkraftspolitik luktar

Magnus Rögård frågar "Kärnkraft: Pengar luktar ej?" (KP 6.8). Nej, det är politiken som luktar. Tvärtom vad Rögård tror är kärnkraften det sämsta, farligaste och dyraste alternativet. Enligt EU-parlamentarikern Olli Rehns blogg 2014 utvecklas Rosatom-soppan till en ny och allvarlig energi- och ekonomiskpolitisk bottennotering. En ekonomiskt osäker och politiskt vanskapad investering i rysk kärnkraft kommer också för årtal framåt att tränga bort nödvändiga investeringar i förnybar energi. "Finland hotar att bli ett utomhusmuseum för misslyckade kärnkraftsprojekt om den här takten håller i sig." Han varnade också för att Finland blir efter då det gäller att utveckla grön ekonomi.

Landets högst ansedda experter vid fem olika universitet kom fram till att vi kan övergå till elproduktion med endast förnybar energi till lägre kostnader än i dag. Tyvärr är energifrågor politik och styrs av politiska beslut som i Finland leder i en helt annan inriktning än i övriga EU.

Man förstår inte hur Finland frivilligt låter sig bli beroende av Ryssland och finlandiserar, liksom under Sovjet, när vänskaps- och biståndspakten gällde. Nu får Ryssland via Rosatom en stödje punkt och hamn i Pyhäjoki, liksom ett Minikrim strategiskt placerat i Norden.

BO BÄCKSTRÖM
Närpes

BIBELCITAT

Läs Romarbrevet

Läs Romarbrevet första kapitel, vers tjugosex framåt: Fördenskull gav Gud dem till pris åt skamliga lustar: deras kvinnor utbytte det naturliga umgänget mot ett onaturligt: sammalunda övergävo ock männen det naturliga umgänget med kvinnan och upptändes i lusta till varandra och bedrovo styggelse, man med man.

ANNELI EKHOLM
Borgå

Hallå, du som vill sjunga i kammarkör.

Chorus Sanctae Cecilia inleder höstterminen måndag 24.8 kl.18. med öppen övning. Kom med och pröva på att sjunga i Ceciliakören som övar i Johannessalen, Högbergsgatan 10 D 2 vän. På frågor svarar körens dir. Pia Bengts, pia.bengts@evl.fi

DEBATT BIBELSYN

Mer barmhärtighet, tack

Förhållandet mellan gudstro och vetenskap visar hur komplicerat det varit att under århundradenas lopp finna förklaringar på fenomen i världen. Den gudavärld som antiken hade kom gärna med svar på oförklarliga fenomen. Ett guds verk var det att det åskade eller att ett skepp gick under på havet eller att någon lyckades i sitt företag. Antikens filosofer – men också naturforskare – skilde småningom på *mythos* och *logos*, myt och förnuft, som kunskapsformer. Aten var platsen för begreppen om grekisk bildning medan Jerusalem var platsen för kristet bildningsideal.

Grundsnaningarna om sju sfärer och planeterna

och fixstjärnorna på dem har diskuterats av flera än en filosof, naturvetare och teolog. Kopernikus, Kepler och Galilei förpassade jorden till en himlakropp bland andra. Vad skulle människorna tro var sant?

Den gamla konflikten är fortfarande inte utagerad, tycks det. Nu heter konflikten bibelsyn och förändringssyn. Den första hävdar sin absoluta rätt att bli trodd och omfattad utan förändringstendenser medan den andra ger rum för att världen utvecklats vidare. Homosexualiteten är ett svårt område att få grepp om, då det i bibelordet ges besked om hur människor ska tänka. Ett annat område är

kvinnliga präster, eftersom kvinnor "skall hålla tyst och inte häva upp sin röst". Just vår tid fördömer det ena och det andra fenomenet.

Men har vi inte tendenserna kvar från antiken? Jerusalem och Aten som auktoriteter. Och ändå var det just i det område där Aten fanns som kristendomen utvecklades!

Det är verkligen beklagligt att sopa fenomen under mattan med förklaringen att man på grund av sin egen syn har absolut rätt. Vart tog barmhärtigheten vägen?

EYVOR SANDELL
teol.mag., Vasa

SEGELBERGSKA STIFTELSEN

för liturgivetenskaplig forskning

har möjlighet att under år 2015 utdela vissa medel till stöd för liturgisk och liturgihistorisk vetenskaplig forskning.

Efter därom till stiftelsen ingiven ansökan kan därvid

(a) stipendier utdelas åt studenter och forskare som önskar fullgöra någon forskningsuppgift eller delta i någon sammankomst med vetenskapligt syfte,

(b) bidrag lämnas till redigering, tryckning, illustrering m.m. av publikationer.

Medel till finansiering av forskarutbildning utgår ej.

Till ansökan skall fogas en ekonomisk plan för det ändamål vartill medel söks. Sökande, som inte avlagt doktorsexamen eller motsvarande, skall till ansökan om stipendium

eller tryckningsbidrag även foga intyg från handledare eller annan liturgivetenskapligt kompetent person, som styrker ändamålets vetenskapliga syfte och halt.

Sådant bidrag som omtalas under punkt b ovan skall utbetalas sedan den sökande till stiftelsen ingivit tio exemplar av publikationen i fråga. I publikationen skall anges på tryckortssidan att den utgivits eller tryckts med bidrag från stiftelsen.

Ansökan mottages endast under tiden 15 augusti till och med 1 oktober och insändes till stiftelsens sekreterare, teol. dr Per Ström, Österångsgatan 14 B, SE-753 28 Uppsala, Sverige.

Nu behöver vi hjältemodiga insatser. Är du med?

finskamissionssallskapet.fi/fadderbarn

Ja, jag vill bli fadder för barnen i Nepal

- Understödsområde: 15 €/mån 25 €/mån 30 €/mån 50 €/mån
- Jag vill betala med: direktbetalning konto- och referensnummer e-faktura

Kontaktuppgifter:

Namn:

Gatuadress:

Postnummer och postort:

Telefonnummer:

E-postadress:

Finska Missions-sällskapet får skicka information om sin verksamhet och sina kampanjer till mig: per vanlig post per e-post

Insamlingsstillsånd: POL-2014-10091 för 2015-2016, beviljat 23.10.2014 av Polisstyrelsen, 2014/6610 för 2015, beviljat 25.8.2014 av Ålands Landskapsregering. De insamlade medlen används åren 2015-2017 i Finska Missions-sällskapets utrikesarbete.

FMS betalar portot

FINSKA MISSIONS-SÄLLSKAPET
Fadderarbete
Avtal 5001637
00003 Svartsförändelse

Tack för din hjälp och välkommen med i fadderarbetet!

Ger struktur i tillvaron

Vänstugan Primula vill hjälpa människor med livets psykiska och sociala utmaningar. Här kan besökarna knyta kontakter och hitta mening i sin vardag.

TEXT OCH FOTO:
EMELIE MELIN

En kort promenadväg från Kristinestads centrum ligger en grön gårdsplan omgiven av gamla vackra trähus. Här välkomnar en skylt besökaren till Vänstugan Primula. Vänstugan finns till bland annat för dem som är i riskzonen för psykisk ohälsa, för arbetslösa och daglediga, för att sprida information och befärma människors livskvalitet. Hit kan människor och grupper komma för att äta och arbeta, för att knyta kontakter och fylla sin dag med något meningsfullt. Föreningen är svenskspråkig men verksamheten går på flera språk.

Det är roligt att bjuda in till verksamheten här, att finnas mitt i staden och inte någonstans vid sidan om, berättar verksamhetsledare **Torolf Back** och styrelseordförande **Gunilla Teir**. Förutom den dagliga verksamheten har här ordnats konserter med bland annat humorgruppen KAJ och vänstugan har åkt på resor och utflykter, den senaste till Lappland i slutet av juni. I höst ordnar vänstugan konsert med **Krista Siegfrieds**. Och även om inte varje dag är fylld av aktiviteter fyller också huset i sig och den rogivande platsen sin funktion.

Vad är kärnan i vänstugans verksamhet?

Back: – Att människor blir bekräftade och får en vettig samsättning. Här görs snickeriarbeten, handarbeten, gårdsysslor och underleverantörsjobb. Människor träffas och bygger upp sociala kontakter. **Teir:** – Det blir en mötesplats, någonstans att gå utanför de egna väggarna. Vi har också mat till självkostnadspris. Jag tror det är många som inte skulle få ett varmt mål mat

”En vision är att nå unga människor. Det är brist på jobb i Kristinestad. Att komma hit ger en struktur i tillvaron.”

Gunilla Teir

om inte Primula fanns.

Vem besöker vänstugan?

Back: – De som är här på dagarna kommer via Arbetskraftsbyrån på arbetsprövning och rehabilitering, eller via socialen; daglediga och andra tittar in. Sjuttio procent eller mer är män. De yngsta vi har haft har varit här i samarbete med skolan, för att de ska få sociala kontakter och uppleva något annat än skolvärlden och hemmet. Med alla resor och konserter blir det över 8 000 kontakter årligen. Under hela fjolåret har vi haft i genomsnitt 24 personer per dag. Många frivilliga hjälpanheter deltar, vilket är mycket värdefullt för att verksamheten ska vara levande.

Vem arbetar här?

Back: – Jag är heltidsanställd och vi har två timanställda. Styrelsen fungerar som resurspersoner, de har erfarenhet på olika områden: som lärare, inom vården och ungdomsarbete. De fungerar som ett bollplank för mig.

Vilka är målen för verksamheten?

Teir: – Vi vill se människan och ge henne en plats. Vi är politiskt och religiöst obundna. Torolf är diakon och jag är präst, så vår värdegrund är att alla har samma människovärde. Tanken är att motverka marginalisering. **Back:** – Målet är en meningsfull vardag, ett ställe att komma till. I fjol hade vi till och med öppet på julafton och bjöd på gröt. Nu har vi tre veckor sommarstängt. På sätt och vis kan det vara hälsosamt fastän det känns tungt för någon – det blir som att ha semester.

Hur kom ni själva i kontakt med vänstugan?

Back: – Tidigare var jag jordbrukare, men utbildade mig till socionom och diakon. Min sista praktik gjorde jag här. Jag började jobba här 2008. Det känns som att jobbet är skapt för mig, det är lite företagstänkande. Jag får jobba i köket, snickra, städa. En dag är inte den andra lik.

Teir: – Jag har känt Torolf sedan jag flyttade till Kristinestad. Min son var här på praon. Det är svårt att få arbete här, redan när han gick i högstadiet var det helt hopplost att få praoplats.

Vad kräver arbetet som verksamhetsledare?

Back: – Jobbet är så speciellt att man behöver fullt stöd av familjen för att kunna jobba. Mitt problem är att jag jobbar för mycket ibland, men jag har en styrelse som säger att jag inte får ha för mycket övertid. Alla mina barn har varit här och hjälpt till; min yngsta pojke brukar vara här och spela Yatzy. Det är värdefullt, det berikar verksam-

ÖPPET FÖR alla. Styrelseordförande Gunilla Teir och verksamhetsledare Torolf Back vill erbjuda en trygg plats att komma till utanför hemmets väggar.

heten.

Hur får ni allt att gå runt?

Teir: – Vi är en egen förening sedan årsskiftet. Vi har ett brett nätverk, om man gjorde allting själv skulle pengarna inte räcka till. Vi samarbetar med föreningar, kommunen och församlingar.

Back: – Verksamheten understöds av RAY, kommunen, fonder och stiftelser och andra bidragsgivare samt med inkomster från underleve-

rantörsarbeten. Sedan årets början har vi fått 110 medlemmar. All aktivitet är öppen för alla och det finns ingen prismässigt skillnad – det är ett sätt för oss att visa upp verksamheten.

Vad är den största utmaningen för föreningen?

Back: – Ekonomin. I slutet och början av året har man hjärtat i halsgropen när man inte vet hur framtiden ser ut.

Först i december får vi besked från RAY, som är den största enskilda understödsgivaren. På sätt och vis kan man säga att vi får uppleva samma sak som de som kommer hit för att de är arbetslösa.

Vilka tankar och visioner har ni för framtiden?

Back: – Målet har alltid varit besökarnas välbefinnande. Stilen kan förändras lite, men vi har inte behövt byta

huvudriktning. Om man låter verksamheten vara öppen formar den ofta sig själv, bara man följer med utvecklingen i samhället och är lyhörd. **Teir:** – Kärnverksamheten är att finnas till. Vi söker nya färor enligt de behov som uppstår. En vision är att nå unga människor. Det är brist på jobb i Kristinestad. Att komma hit ger en struktur i tillvaron, man driver inte bara omkring.